

Z Á P A D O Č Ě S K Á U N I V E R Z I T A V P L Z N I
F a k u l t a p e d a g o g i c k á
Katedra psychologie

PROTOKOL O HODNOCENÍ DISERTAČNÍ PRÁCE
(Posudek oponenta práce)

Práci předložil(a) student(ka): **Mgr. Zuzana BÍLKOVÁ**

Název práce: **Rodinná a školní socializace dětí s ADHD**

Oponent :   Doc. PhDr. Jana Miňhová, CSc.

Autorka se v předkládané disertační práci zabývá procesem socializace dětí s poruchou ADHD ve dvou základních socializačních institucích, a to v rodině a ve škole. Nutno pozitivně hodnotit již samotný výběr tématu, neboť problematika ADHD je z hlediska teoretických přístupů i kvantitativních a kvalitativních výzkumů velmi dynamická a problém primární a sekundární socializace takto postižených dětí je stále velkým zdravotním, psychologickým a sociálním problémem. V reálném životě se totiž neustále setkáváme s nedostatečnou informovaností rodičů i učitelů v oblasti etiologie a symptomatologie syndromu ADHD. Je známou skutečností, že nekompetentní přístup rodiny a školy k dětem trpícím výše uvedenou poruchou s sebou přináší značná rizika v podobě výukových problémů a poruch chování.

Nutno brát v úvahu značnou náročnost zkoumané problematiky, a to jak z hlediska teoretických východisek, tak z pohledu metodologického a aplikačního. S potěšením konstatuji, že autorka toto náročné téma zvládla perfektně a svými závěry obohatila teorii a praxi primární a sekundární socializace dětí trpících ADHD.

Po formální stránce obsahuje práce 150 stran včetně úvodu a seznamu literatury a její členění na teoretickou a výzkumnou část a řadu kapitol a podkapitol je přehledné a plně odpovídající jejímu obsahu. Rozsah teoretické a praktické části je proporcionálně vyvážen.

Po úvodu, v němž autorka nastínila motivaci volby tématu a jeho aktuálnost, následuje teoretická část práce zabývající se vymezením pojmu ADHD, jednotlivými modely a teoriemi tohoto syndromu a popisem jeho jednotlivých symptomů včetně jejich vývojového pohledu. Další kapitoly teoretické části se věnují otázkám primární a sekundární socializace dětí s poruchou ADHD, tedy vlivu rodiny a školy a jejich vzájemné interakce na výchovu a terapii dětí s touto poruchou.

V teoretické části disertační práce prokázala autorka dobrou orientaci v literatuře naší i zahraniční, i schopnost na základě vlastního úsudku srovnávat a hodnotit jednotlivé teorie, které jsou východiskem pro kvalitativní výzkumné šetření. V něm autorka hledá odpovědi na následující otázky:

- Co znamená být rodičem dítěte s ADHD?
- Co znamená být učitelkou ve třídě, kde je dítě s ADHD?
- Jaký je vztah mezi rodinou a školou v kontextu s ADHD?

Výsledkem kvalitativního výzkumu jsou velmi cenné poznatky, z nichž za velmi významné považuji vhodnost časně stanovené diagnózy a význam postojů rodičů a učitelů k dětem s ADHD. Nesporným kladem disertační práce je metodologická čistota kvalitativního výzkumu, který je velmi pracný a časově náročný.

Přestože zkoumaný vzorek po oddělení všech respondentů, u nichž autorka nepoužila všechny metody a postupy, není příliš velký, interpretaci výsledků šetření považuji za zdařilou a přinášející některé nové přístupy k socializaci dětí s ADHD.

Za významný teoretický i praktický přínos disertační práce považuji některé nové pohledy na etiologii a z ní vyplývající diagnostiku ADHD vycházející ze současných výzkumů.

Celá práce svědčí o neuvěřitelném zájmu autorky o sledovanou problematiku a o seriózním přístupu k jejímu zpracování.

Vzhledem k tomu, že disertační práce splňuje kritéria na ni kladená, **doporučuji ji k obhajobě.**

Náměty k obhajobě:

- 1) Které symptomy ADHD přetrvávají do období adolescence popř. dospělosti?
- 2) Jakým způsobem si dospělí jedinci, např. vysokoškoláci, kompenzují přetrvávající symptomy této poruchy?

Datum: 23. ledna 2012

Doc. PhDr. Jana Miňhová, CSc.
oponent práce